

ንገዛእ ርእሰኛ መግለጺ ቅጽ ንክታብት ኮሮና ክትወስድ ዕድል ዝተወሃበካ

ቅድሚያ ምክታብካ ነዚ ቅጽ እዚ ኣጸቢቐካ ከተንብቦን ናብቲ መኸተቢ ቦታ ምስኻ ተማሊእካዮ ክትመጽእን ንሓተካ። ነቲ ዝኸትበካ ብዛዕባ ኣቐዲምካ ዝተኸተብካዮ ክታብታት ኮሮና ሓበሬታ ሃብ።

ምሉእ ስም
ዝተወለድካሉ ዕለት:
ክታም:

እንተድኣ እዞም ዝስዕቡ ምልክታት ሃልዮምኻ ናብቲ መኸተቢ ቦታ ኣይትምጸእ፡ ሓበሬታ ኸኣ ብቐልጡፍ ሃብ

- ኣብቲ ትኸተብሉ መዓልቲ ምልክታት ሕማም ሰዓል እንተ ተራእዮምኻ ወይ ረስኒ ካብ 38 ዲግሪ ንላዕሊ ሃልዩካ
- ብሰንኪ ሕማም ኮሮና ተወሺብካ ወይ ተነጻጻሪካ እንተሃሊኻ
- ኣብዘን ዳሕረዎት 7 መዓልታት ካልእ ዓይነት ክታብት ተኸቲብካ እንተኔርካ
- ኮሮና ሕማም ካብ 3 ወርሒ ንታሕቲ ሓሚምካ እንተኔርካ (ንመንእሲያት ኣብ 12-15 ዕድመ ዘሎው እቲ ግዜ ሓሚምምሉ ዝነበሩ ብዘዩገድስ).

ገለ ካብዞም ኣብ ታሕቲ ዘለዉ ሕቶታት እወ ኢልካ እንድሕር መልሲ ሂብካ እቲ ክታብት ቅድሚያ ምውሳድካ ዝኾነ ክግበር ዝግብኣ ቐድመ ሹነት ክይህሉ ምንጻር ኣገዳሲ እዩ። ንዝያዳ ሓበሬታ ኣብዚ ዝስዕብ ገጽ ኣንብብ፡ እንተድኣ ተጠራጢርካ ድማ ምስ ሓኪምካ ተዘራረብ።

	እወ	ኣይፋል
ማስትሴለ ሕማም/ mastcellesykdом ኣሎካ/ኪ ድዩ፡		
ብሰንኪ ሕማም ኣዝማ ኣብዚ ዝሓለፈ ዓመት ክልተ ግዜ ብኮርቲዞን ተሓኪምካ ወይ ኣብ ሆስፒታል ተዓቕኡብካ ኔርካ ዲኻ/ኺ፡		
ብምክንያት ሕማም ኣዝማ 3ተ ካብዞም ዝስዕቡ ምልክታት ሕማም ኣብ ዝሓለፈ 4ተ ሰሙናት ኣጋጢሞሙኻ ኔርም ድዮም፡		
<ul style="list-style-type: none"> • ኣብ እዋን ቀትሪ ምልክታት ሕማም ካብ ክልተ ግዜ ንላዕሊ ኣብ ሰሙን • ምብርባር ኣብ እዋን ለይቲ • ካብ ክልተ ግዜ ንላዕሊ ኣብ ሰሙን መድሃኒት ንምክልኻል ሃንደቢታዊ ሕማም/ anfallsmedisin • ምድራት ኣካልዊ ምንቅስቓስ 		
ቅድሚያ ሕጂ ነዚ ክታብት እዚ ወይ ነቲ ቀመማዊ ትሕዝትኡ ከቢድ ዝኾነ ቁጥዓ ሰብነት (ኣለርጂ) ኣርኢኻ ኔርካ ዲኻ፡		
ቅድሚያ ሕጂ ከቢድ ዝኾነ (ንሂወትካ ዘስግእ) ቁጥዓ ሰብነት (ኣለርጂ) ኣብ ካልኣት ዓይነት ክታብታት፡ መግቢ፡ መድሃኒታት ወይ ካልኣት ተራእዩካ ይፈልጥ ድዩ፡		
ብቀሊል ናይ ምድማይ ተኸእሎ ኣሎካ ድዩ፡		
ብሕማም ኮሮና ካብ ትልከፍ ካብ ሰለስተ ወርሒ ንላዕሊ ኔርካ ዲኻ፡		
ኣዝዩ ዝተዳኸመ ስርዓተ ምክልኻል ሰብነት ኣሎካ ድዩ፡		
መጥበቂት ወይ ጥንስቲ ዲኺ፡		

እንተድኣ ብኡ ንብኡ ኣብ EPJ/SYSVAK ክምላእ ተዘይክእሉ፡ ብቲ ዝኸትብካ ዘሎ ይምላእ

ዕለትን ሰዓትን:	
ስም መድሃኒት/ክታብት	
መለለዩ ቁጽሪ ብልቃጥ/ፍርያት:	
ምክንያት ክታብት:	
1. ካብ ቀዳምነት ዝተወሃበም ጉጅለታት 2. በዓል ሞያ ጥዕና 3. ካልእ	
ስም ክታቢ/ት (ብዓቢ ፊደል):	

ሓበሬታ ንፍሉይ ረጅሙታት፡

ማትሰለ ሕማም/Mastcellesykdom ወይ ቊጽጽር ዘይተገብረሉ ሕማም ኣዝማ፡ ሕማም ማስትሰለ እንተ ኣልዩካ ውልቃዊ ምኽሪ ክህበካ ንሓኪምካ ኣማኸር። ኣብቲ ሕቶታት ናይ ኣዝማ ንሓደ ወይ ንክልቲኡ ሕቶታት ' እወ ' ኢልካ እንተ መሊሰካ ካብ ቊጽጽር ወጻኢ ዝኹነ ሕማም ኣዝማ ከም ዘሎካ ኪሕብር ይኸእል እዩ። ቅድሚ ምኽታብካን ኣብ እትኸተበሉ እዋንን እንታይ ዓይነት ምክትታል ከምዘድልዩካ ንምፍላጥ ምስ ሓኪምካ ተዘራረብ።

ቅድሚ ሕጂ ናይ ኮሮና ክታቦት ወይ ኣብ ካልኦት ዓይነት ክታቦታት፡ መግቢ፡ መድሃኒታት ወይ ካልእ ከቢድ ዝኹነ ቁጥዓ ሰብነት (ኣለርጂ)፡ ንውልቃዊ ገምጋም ምስ ሓኪምካ ተዘራረብ። እንተድኣ ሓኪምካ ክትክተብ ኣማኸሩካ ንዝኹነ ይኹን ከጋጥም ዝኸእል ቊጽጽር ሰብነት ንምእላይ ዝያዳ ድሉው ምዃን ድሕሪ እቲ ክታቦት ድማ ንንውሕ ዝበለ እዋን ንምዕዛብ ምድላው ዩድሊ ይኸውን እዩ።

ዓቢ ሓደጋ ምድማይ፡ እንተድኣ መቅጠኒ ደም መድሃኒት ትወስድ ሃሊኻ ብዘይ ጸገም ክትክተብ ትኸእል ኢኻ። ብሰንኪ ካልእ መሰረታዊ ሕማም ዝያዳ ደም ናይ ምፍሳስ ኮነት እንተ ኣልዩካ፡ ብውልቁ ምእንቲ ክትምርመር ምስ ሓኪምካ ክትራኹብ ኣሎካ። እንተድኣ ደም ዘፍሰሰ ሕማም ኣልዩካ፡ ብመራግእቲ መድሃኒታት ሕክምና ዝግበረለካ ዘሎ ኮይኑ፡ ኣብታ ናይ መወዳእታ መዓልቲ መራግእቲ መድሃኒት ትወስደሉ እዋን ክትክተብ ኣሎካ።

ብኮሮና ሓሚምካ ዝነበርካ እንተኹንካ (ኮቪድ-19)፡ እንተ ቀንዲ መምርሒ ሓንቲ ክታቦት ጥራይ እያ ተድልዩካ፤ እዚ ድማ እንተ ቐልጠፊ ካብቲ ዝሓወኻሉ ድሕሪ 3 ወርሒ ዘሎ ግዜ ከውሃብ ይግባእ። መንእሰያት ኣብ 12-15 ዕድመ ዘሎዉ፡ ግን ምስቶም ኸቢድ ሕማም ኮሮና ከጋጥሞም ዝኸእሉ ኣብ ሓደጋ ዘለዉ ጉጅለ ዘይኮኑ፡ እዋን ቅድሚ ሕጂ ኮሮና ሕማም ሒዝዎም ኔይሩ ዝሓወዩ፡ ንግዚኡ ክታቦት ክኸተቡ ኣይምከሩን እዮም። ንምስክር ወረቐት ኮሮና ንምርካብ ክማልኡ ዘለዎም ረጅሙታት ኣብ መርበብ ሓበሬታ ክታቦት ድሕሪ ብሕማም ኮቪድ-19 ምልካፍካ vaksinasjon etter gjennomgått covid-19

(<https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/vaksinert-eller-gjennomgatt-covid-19>)_ብዝበለጸ ኣንብብ።

ኣዝዩ ዝተዳኸመ ስርዓተ ምክልኻል ሰብነት፡ እንተድኣ ንኣብነት ሄማቶሎጂካዊ መንሸር፡ ምትሕልላፍ ኣንጉዕ ዓጽሚ ወይ ምትሕልላፍ ኣካላት ተገይሩልካ እዋን ንስርዓተ ምክልኻል ሰብነትካ ዘዳኸም መድሃኒት ትወስድ ኳንካ፡ ወይ ከቢድ ድኹም ስርዓተ ምክልኻል ሃልዩካ፡ ኣብ ገለ ገለ ክታቦታት፡ እቲ ግዜ ኣብ መንጎ ክታቦታት ሓጺር ክኸውን እዩ ዝምከር። መታን ነቲ መደብ ክታቦትካ ከመዓራርዩልካ፡ ከምዘም ዝተጠቐሱ ጉጅለ ምዃንካ ነቲ እትኸተበሉ ቦታ ኣፍልጥ። እንተድኣ ምስ እዚኣም ጉጅለ ዲኻ ወይስ ኣይኮነካን ትጠራጠር ኳንካ፡ ምኽሪ ንምርካብ ምስ ሓኪምካ ኸትራኹብ ኣሎካ።

ምጥባውን ጥንሰን፡ መጥበውቲ ደቂ ኣንስትዮ ነዚ ክታቦት ክኸተብኦ እዩን ዝምከሩ። እዚ ናይ ኮሮና ክታቦት እዚ ናብ ጸባ ጡብ ክልሑኽ ይኸእል እዩ ዝብል ሰግእት ዝፍለጥ የለን። ሽሕጻ ተሞክሮ እዚ ክታቦት ኣብ ጥኑሳት ድሩት እንተኾነ፡ እዚ ናይ ኮሮና ክታቦት እዚ ነታ ነፍሱ ጸር ዝኹነት ሰበይትን ነቲ ድቅን ውሑስ ምዃንን፡ ክከላኸለሎም ከም ዝኸእልን ምርምራዊ መጽናዕትታት ይእንፍት። ኮለን ኣብ ካልኣይን ሳልሳይን ክፍለ እዋን ጥንሲ ዘለዎ ነፍሱ-ጸራት እቲ ክታቦት ክኸተብኦ እዩ ዝምከር። ኢታ ኣደ ሓደገኛ ረጅሙታት ምስዝልዎ ወይ ከቢድ ናይ ምልባድ ሓደጋ ምስ ዝህሉ፡ ኣብ ቀዳማይ ክፍለ እዋን ጥንሲ እቲ ኸታቦት ክውሰድ ይከኣል እዩ። ነብሰ ጸራት ብሰንኪ ኮቪድ-19 ብኸቢድ ክሓማ ዘሎ ተኸእሎ ምስቶም ካልኦት ብኸቢድ ክሓሙ ዝኸእሉ ጉጅለታት ሕብረተሰብ ማዕረ እዩ።